nota

TER ONDERTEKENING
Aan: MOCW

Kansengelijkheid en Onderwijsondersteuning

Van
Persoonsgegeven
T Persoonsgegeven

Datum
30 mei 2023

Referentie
36972246

Bijlagen
Brief aan de raden
Commissiebrief

Intern OCW afgestemd
MBO

Reactie commissiebrief met verzoek om afschrift antwoordbrief VO-raad en Sectorraad Praktijkonderwijs m.b.t. entreeopleiding in het praktijkonderwijs

Aanleiding

De vaste Kamercommissie OCW heeft gevraagd om een afschrift van de antwoordbrief aan de VO-Raad en Sectorraad Praktijkonderwijs. Daarnaast is tijdens het debat Kansengelijkheid op 7 juni de toezegging gedaan dat er voor de zomer een gezamenlijke brief naar de Kamer gaat over de samenwerking tussen mbo en praktijkonderwijs (pro). Oorspronkelijk was de gedachte dit te verzoek van de VKC te beantwoorden tezamen met brief over reiskosten in het PRO. Deze vraagt echter nog nadere uitwerking. Omdat dit verzoek al langer lag en in recent debat aan de orde is geweest, is besloten nu toch deze reactie te sturen.

Geadviseerd besluit

Bent u akkoord met het verzenden van bijgesloten reactie (en afschrift aan de Kamercommissie) aan de raden?

Kernpunten

- In februari 2022 heeft u een brief ontvangen van de MBO Raad over de samenwerking tussen pro en mbo-entree (zie bijlage). In die brief verwijst de MBO Raad naar eerder gemaakte afspraken over deze samenwerking en spreken ze nogmaals uit volledig achter de voornemens te staan om de samenwerking binnen het publiek bekostigd onderwijs wettelijk te verankeren.
- In reactie op deze brief hebben de VO-raad en de Sectorraad Praktijkonderwijs ook een brief gestuurd. Ze geven aan dat veruit de meeste samenwerking plaatsvindt binnen het publieke bekostigde onderwijsbestel. Ze benadrukken daarnaast dat het omzetten van een gedoogsituatie geen verschraling van het aanbod voor deze kwetsbare leerlingen moet betekenen. En vragen hier nadrukkelijke aandacht voor bij het uitwerken van dit wetstraject.
- U antwoordt in uw brief door de – tot nu toe – gemaakte afspraken uit eerdere kamerbrieven[1] te herhalen. U benoemt hierbij dat de motie van Meenen/Van den Hul[2] (bijgesloten in de bijlage), die in beide brieven wordt aangehaald, volgens u ingevuld dient te worden binnen het huidige wettelijke stelsel, kortom binnen het bekostigde stelsel. Daarmee wordt de samenwerking met niet-bekostigde instellingen op termijn niet langer mogelijk.

[1] Kamerstukken II, Vergaderjaar 2019 – 2020, 31524 nr. 437
Kamerstukken II, Vergaderjaar 2020 – 2021, 31289 nr. 436
[2] Kamerstukken II, Vergaderjaar 2020-2021, 31289 nr. 447

- **NB**: Het uitsluiten van de samenwerking met niet-bekostigde instellingen in het mbo (nbi's) ligt gevoelig. De Sectorraad Praktijkonderwijs en NRTO (brancheverenigingen van het niet-bekostigd onderwijs) zien dit als een inperking van de mogelijkheden die nu wel bestaan.
- Echter, de wet eist dat bekostiging door een bekostigde school op de juiste manier wordt besteed. In artikel 5.39 WVO 2020 is opgenomen aan welke zaken de school bekostiging mag uitgeven. Het uitgangspunt is dat de school de bekostiging moet besteden aan het eigen onderwijs, kortom dat de leerling het onderwijs volgt aan de school waar deze is ingeschreven. Een bekostigde school mag geen onderwijs uitbesteden[3] aan niet-bekostigde scholen.
- Daarnaast zijn er zorgen over het niet langer kunnen inkopen van examinering bij brancheverenigingen. Dit blijft in de toekomst mogelijk.
- Er is afgesproken dat er een ruime overgangsperiode komt voor die plekken waar nu vanuit het praktijkonderwijs wel samenwerking is met een niet-bekostigde mbo-instelling, zodat er voldoende tijd is om een nieuwe samenwerkingspartner op te zoeken en alles met hen te regelen.

Toelichting

De vaste Kamercommissie van OCW heeft in april 2022 gevraagd om een afschrift van de reactie op de brief van de VO-raad en Sectorraad. U bent in augustus 2022 geïnformeerd over dit onderwerp en het voorgenomen wetstraject (nota #30585916). U bent beiden akkoord gegaan met de voorgestelde wijze van het verankeren van de entreeopleiding binnen het pro. Bijgesloten brief is in dezelfde lijn als de nota uitgewerkt.

Samenvatting van de brief van de MBO Raad (23 feb 2022)

- De MBO Raad reageert op eerder uitgesproken voornemens van OCW van een wetstraject dat borgt dat pro-scholen gedeeltelijk of geheel de entreeopleiding binnen het pro mogen aanbieden (verder: wetstraject).
- Ze benadrukken het succes van pro-leerlingen in het mbo en dat het voor sommige leerlingen passender is om de entreeopleiding geheel of gedeeltelijk binnen het pro te volgen.
- De raad verwijst naar de basisprincipes, eerder gemaakte afspraken in eerdere communicatie, zoals het programmaplan Sterk Beroepsonderwijs.
- In deze brief spreekt de MBO Raad nogmaals uit volledig achter de voornemens te staan om de samenwerking binnen het publiek bekostigd onderwijs wettelijk te verankeren.

Samenvatting van de brief van de VO-raad en Sectorraad Praktijkonderwijs (21 maart 2022)

[3] Als een leerling onderwijs aan of verzorgd door een andere school of instelling volgt, noemen we dat vaak 'uitbesteding'. Dit is onder voorwaarden toegestaan tussen bekostigde scholen en bekostigde instellingen en tussen niet-bekostigde scholen en niet-bekostigde instellingen. Het is echter niet toegestaan tussen bekostigde scholen en niet-bekostigde instellingen. Een bekostigde school mag wel materialen, expertise en lesmethoden bij niet-bekostigde instellingen inkopen ten behoeve van het eigen onderwijs. Het inkopen van branche-examens bij brancheorganisaties is en blijft ook mogelijk. De grens tussen inkoop en uitbesteding zal verder worden uitgewerkt in het wetstraject.

- In reactie op bovenstaande brief hebben de VO-Raad en de Sectorraad ook een brief verstuurd aan u beiden.
- In deze brief benadrukken beide raden dat de huidige situatie, waarbij pro-scholen de entreeopleiding aanbieden, al jaren gedoogd wordt.
- In veruit de meeste situaties wordt het aanbieden van entreeonderwijs binnen het pro in goede samenwerking tussen het mbo en praktijkonderwijs vormgegeven. Dit vindt nadrukkelijk plaats binnen het publieke bekostigde onderwijsbestel.
- Echter, in een enkel geval wordt er soms samengewerkt met niet-bekostigd onderwijs.
- De raden geven aan dat via de motie Van Meenen/Van der Hul de bestaande praktijk in de wet kan worden geregeld. Dat in de motie is aangegeven hoe dit juridisch zou kunnen, uitgezocht door hoogleraar prof. Dr. R. van Schoonhoven.
- De raden eindigen hun brief met dat ze bereid zijn om mee te werken aan een wetstraject. Maar benadrukken dat het omzetten van een gedoogsituatie geen verschraling van het aanbod voor deze kwetsbare leerlingen moet betekenen. En vragen hier nadrukkelijke aandacht voor bij het uitwerken van dit wetstraject.

Samenvatting van uw reactie aan de raden

- U dankt de raden voor de betrokkenheid en de fijne samenwerking in de afgelopen jaren.
- U zet vervolgens de – tot nu toe – gemaakte afspraken op een rij, zijnde:
    - Bij het wetstraject sluiten we aan bij de kaders die gelden voor de doorlopende leerroutes vmbo-mbo.
    - Samenwerking tussen pro en mbo/entree wordt via twee basisprincipes vormgegeven:
        - Het aanbieden van de entreeopleiding gebeurt altijd in samenwerking met en onder verantwoordelijkheid van het mbo; én
        - De samenwerking tussen bekostigde scholen en instellingen is de standaard.
    - Betrokken raden zetten zich bestuurlijk in om het bieden van de entreeopleiding binnen het pro binnen het publieke (bekostigde) onderwijsbestel mogelijk te maken.
    - Dat bij de inrichting van het wetsvoorstel goed wordt uitgewerkt wat de precieze regels zijn voor het met publiek geld financieren van inkoop bij private partijen, waaronder de inkoop van examens en brancheopleidingen.
    - *Daarnaast heeft uw voorganger toegezegd het advies van hoogleraar van Schoonhoven mee te zullen nemen in de verdere uitwerking van het wetsvoorstel.*
- U benoemt dat de motie van Meenen/Van den Hul, die in beide brieven wordt aangehaald, volgens u ingevuld dient te worden binnen het huidige wettelijke stelsel, kortom binnen het bekostigd stelsel. Daarmee wordt de samenwerking met niet-bekostigde instellingen op termijn niet langer

mogelijk.[4]

- Via het wetstraject wordt het straks wettelijk verankerd dat het praktijkonderwijs, binnen het bekostigde stelsel, in samenwerking en onder verantwoordelijkheid van het mbo de entreeopleiding aan kan bieden. Door ons bestuurlijk in te zetten dragen we er gezamenlijk zorg voor dat er geen negatieve neveneffecten ontstaan voor deze leerlingen.
- Het is daarbij ons voornemen om het wetsvoorstel op zijn vroegst op per 1 augustus 2025 in werking te laten treden.
- U geeft aan dat er een ruime overgangsperiode komt voor die plekken waar nu vanuit het praktijkonderwijs wel samenwerkt met een niet-bekostigde mbo-instelling, zodat er voldoende tijd is om een nieuwe samenwerkingspartner op te zoeken en alles met hen te regelen. Over de duur van deze overgangsperiode gaat u graag verder in gesprek. U nodigt de raden daar voor uit.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.

[4] Het uitsluiten van de samenwerking met niet-bekostigde instellingen ligt gevoelig in het praktijkonderwijs. Daarnaast is men bang dat het inkopen van examinering bij brancheverenigingen niet langer mogelijk is, dit blijft in de toekomst gewoon mogelijk.